
ESG РЕГУЛАЦИИ В ЕС ЗА ДОКЛАДВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОТЧИТАНЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ

Катя Ганчовска

katyaganchovska@gmail.com

*Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
ул. „Гео Милев“ 158, 1574, София
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ*

Ключови думи: *ESG отчитането в Европа, Директива за отчитане на корпоративната устойчивост (Corporate Sustainability Reporting Directive CSRD), Европейски стандарти за отчитане на устойчивостта (European Sustainability Reporting Standards ESRS), изисквания за оповестявания, качество на информацията.*

Резюме: *В днешното общество устойчивостта е в центъра на вниманието ни. Ускоряващото се темпо на промяна както в обществото, така и в климата засилва фокуса на заинтересованите страни върху екологичните, социалните и управленските (ESG) рискове, пред които са изправени много организации. Свидетели сме на необратими промени в климата, причинени от човека. Именно поради това и темата за устойчивостта и прехода към по-зелен свят вече е на самия връх на политическия дневен ред на Европа.*

ESG е съкращение на Environmental Social и Governance, и се отнася до трите ключови фактори за измерване на устойчиво развитие. ESG представлява обща рамка за разглеждане на въздействието на компанията върху околната среда и обществото, както и на качеството на корпоративното ѝ управление.

ESG регулациите в Европейския съюз нарастват значително всяка година, а с тях и изискванията към бизнеса, който иска да бъде устойчив и забележим за инвеститорите в Съюза. Приетата в края на 2022 г. Директива за отчитане на корпоративната устойчивост CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) постави нови изисквания към голяма част от предприятията в Европейския съюз.

За да отговарят на CSRD изисквания, компаниите трябва да прилагат Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (European Sustainability Reporting Standards ESRS), които Европейската Комисия поетапно приема и ще разширява под формата на делегирани актове за допълване на Директивата за отчитане на корпоративната устойчивост CSRD.

Фокус на регулациите и очакванията е как компаниите управляват и отчитат климатичните въздействия, бизнес рисковете и възможностите.

ВЪВЕДЕНИЕ

Европейската консултативна група за финансова отчетност (European Financial Reporting Advisory Group, EFRAG) отговаря за разработването на проекти на европейски стандарти. EFRAG е частна асоциация, създадена през 2001 г. с насърчаването на Европейската комисия, за да служи на обществения интерес. Групата е независим орган, обединяващ различни заинтересовани страни. Европейската комисия е тази, която приема окончателния текст на стандартите като делегиран акт след консултации с държавите — членки на ЕС, и редица европейски органи.

На 21 април 2021 г. Европейската комисия представи предложението за директива относно отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта като част от Европейския зелен пакт и Програмата за финансиране за устойчиво развитие.

На 21 юни 2022 г. Съветът и Европейският парламент постигнаха предварително споразумение по директивата относно отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта, което на 30 юни 2022 г. бе одобрено от представителите на държавите — членки на ЕС. Държавите от ЕС се обединиха около амбицията и решението да постигнат неутралност по отношение на климата до 2050 г., като изпълнят ангажиментите по Парижкото споразумение, което определя посоката и темпото за декарбонизация. Климатично неутрален означава намаляване емисиите на парникови газове колкото е възможно повече, но също така и компенсирание на всички останали емисии. По този начин може да се постигне баланс на нулеви нетни емисии (когато количеството парникови газове, отделени в атмосферата, се неутрализира). Това може да стане чрез улавяне на въглерод, т.е. чрез отстраняване на въглерода от атмосферата, или чрез компенсационни мерки, които обикновено включват подкрепа на проекти, ориентирани към климата. Всички икономически сектори могат и трябва да допринесат за намаляване на емисиите на парникови газове. Ние, като потребители, също можем да намалим отпечатъка си върху околната среда чрез нашето поведение и избор.

Както вече всички знаем приетият през декември 2019 г. Европейски зелен пакт (European Green Deal), известен още като Зеленият пакт на ЕС и като Зелената сделка цели:

- до 2050 г. Европейският Съюз да стане климатично неутрален
- икономическият растеж да не е основан на вредно добиване на ресурси
- промените да се постигнат по справедлив за всички засегнати страни начин

Зелената сделка представлява пакет от политически инициативи, обхващащи климата, околната среда, енергетиката, транспорта, промишлеността, селското стопанство и устойчивото финансиране – всички тясно свързани помежду си. Или Европейският зелен пакт е стратегията на ЕС за постигане на нейната цел за неутралност по отношение на климата до 2050 г. Зелената сделка на европейско ниво превръща изискванията на Парижкото споразумение в конкретни регламенти - с цел постигане на неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г.

ESG секторът се развива, следвайки неотложната нужда от устойчива трансформация и приоритетните аспекти, съгласно Парижкото споразумение и поставените от ЕС цели в съответствие с него.

Към компаниите има високи очаквания от страна на клиенти и потребители, които едновременно изискват бизнесът да предоставя ползи на хората и да минимизира негативното си въздействие върху околната среда и обществото. Също така някои инвеститори вярват, че устойчивият бизнес струва повече, а и все повече служители искат да работят за компании, с чиито ценности се идентифицират.

Ръководството на компаниите трябва първо добре да обмисли трите елемента поотделно, заедно със съществените теми, които засягат всеки елемент, за да улеснят интеграцията на ESG елементи в операциите на бизнеса. Всеки бизнес трябва да мине

през собствен процес, за да определи кои са съществените теми. След като компаниите проследят своето въздействие през призмата на ESG, те ще могат да определят следващите стъпки за своя бизнес, за да отговорят на променящата се регулаторна и бизнес среда.

ДИРЕКТИВА ЗА ОТЧИТАНЕ НА КОРПОРАТИВНАТА УСТОЙЧИВОСТ

Европейският парламент единодушно се обедини около необходимостта от прозрачност в сферата на ESG измерването и отчитането, като за тази цел предвиди нови правила за оповестяването на информацията относно социалния и екологичен отпечатък на близо 50 000 европейски компании.

Съветът на Европейския съюз одобри окончателно директивата относно отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта, а именно Директива за отчитане на корпоративната устойчивост или CSRD – Directive 2022/2464 (Corporate Sustainability Reporting Directive).

Документът задължава компаниите да бъдат по-отговорни пред обществото чрез задължението да предоставят детайлна информация по въпросите на устойчивото развитие. Цел на Директивата е да се поставят основите за глобални стандарти за отчитане и измерване на устойчивостта. Също така информацията, която компаниите ще оповестяват ще може да бъде обект на одит.

С Директивата за отчитане на корпоративната устойчивост (CSRD) се променят изискванията за отчетност на Директивата за нефинансово отчитане (NFRD – Directive 2014/95/EU, Non-Financial Reporting Directive).

CSRD надгражда старата NFRD директива, която засягаше само най-големите компании (с повече от 500 служители, с общ баланс по-голям от 20 милиона евро или с нетни приходи над 40 милиона евро). Разширява се обхватът на задължителното отчитане на ESG до всички големи компании и МСП, регистрирани на регулирани пазари. С новата Директива сега се дава допълнителна яснота какви области трябва да бъдат засегнати в докладите, прилагат се задължителни ESG стандарти с по-подробни изисквания за докладване. Публикуваните от Европейската комисия още през 2017 г. Насоки относно оповестяване на нефинансова информация с цел подпомагане на компаниите, които стартират своето ESG отчитане (в съответствие с член 2 от Директива 2014/95/ЕС) бяха незадължителни. Нефинансовата информация за устойчивостта се превръща в неразделна част от финансовия отчет на компаниите и също ще подлежи на одит от одитора на компанията, докато NFRD Директивата по отношение на одита нямаше задължение за верификация.

ОБХВАТ И ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Обхват на Директивата CSRD и срокове за отчитане:

- Всички големи предприятия, отговарящи на 2 от 3 критерия:
  - заетост на повече от 250 души,
  - общ баланс >20 милиона евро,
  - нетни приходи > 40 милиона евро
- Всички компании, регистрирани на регулирани пазари в ЕС (включително МСП, без микропредприятията)
- Предприятия от трети държави, извършващи значителна дейност (оборот от над 150 млн. евро) на територията на ЕС
- Освобождаване на дъщерни дружества, ако компанията майка се отчита

Тази нова директива модернизира и укрепва правилата относно социалната и екологичната информация, която дружествата трябва да докладват. По-широк кръг от

големи дружества, както и МСП, допуснати до борсова търговия, вече ще трябва да докладват за устойчивостта — общо около 50 000 дружества.

Дата на влизане в сила на задълженията за докладване по Директивата за отчитане на корпоративната устойчивост (CSRD – Directive 2022/2464):

- CSRD е публикувана 14 дек 2022 г.
- На 5 януари 2023 г. Директивата за отчитане на корпоративната устойчивост влезе в сила.
- Поетапно транспониране:
  - от 1 януари 2024 г., отчитане през 2025 г. – дружества, които вече са обект на Директивата за нефинансово отчитане (NFRD)
  - от 1 януари 2025 г. отчитане през 2026 г. – големи компании, които в момента не са обект на NFRD
  - от 1 януари 2026 г. отчитане през 2027 г. – МСП, допуснати до борсова търговия (регистрирани на борсата), малки и некомплексни кредитни институции и каптивни¹ застрахователни предприятия (тези дружества съществуват, за да задоволяват изцяло или само основните застрахователни нужди на своята компания майка)
  - от 1 януари 2028, отчитане през 2029 - компании извън Европейския съюз с клонове/дъщерни дружества в ЕС

ПРОМЕНИ

С Директивата за отчитане на корпоративната устойчивост (CSRD) са засегнати не само проблемите на климата и околната среда, но и фактори, свързани със социалното и корпоративното управление, като равенство, човешки права и свобода, справедливи условия на труд, бизнес етика и др. Има очаквания за високо качество на оповестявана информация по свързани с устойчивостта въпроси, което да бъде полезно и за самите компании.

Новата Директива CSRD има за цел не само да подобри отчетността на компаниите по отношение на нефинансовата информация, но и да премахне различията в докладите за устойчивото развитие чрез приемането на единни европейски стандарти за устойчива отчетност.

Със CSRD се въвеждат по-подробни изисквания за докладване въздействието на компаниите върху околната среда, правата на човека и социалната среда, въз основа на общи приоритети и критерии, които изцяло са в съответствие с целите на ЕС в областта на климата.

СТАНДАРТИ

За да отговарят на изискванията на Директивата за отчитане на корпоративната устойчивост (CSRD), компаниите трябва да прилагат европейските Стандарти за отчитане на устойчивостта (European Sustainability Reporting Standards - ESRS).

Проектите на стандарти са разработени от Европейската консултативна група за финансово отчитане (EFRAG). На 23 ноември 2022 г. Европейската консултативна група за финансово отчитане (EFRAG) представи на Европейската комисия проектите за 12 независими от сектора стандарти за отчитане на устойчивостта. Това са 12

---

¹ Легалната дефиниция за "каптивен застраховател" се съдържа в чл. 14 от Кодекса за застраховането, според която това е застрахователно акционерно дружество, което е собственост на финансово предприятие, различно от застраховател или презастраховател, или на група застрахователи и/или презастрахователи, или е собственост на нефинансово предприятие, който застраховател има за цел да осигурява застрахователно покритие изключително за рисковете на лицето или на лицата, които са негови собственици, или на лицето/лицата от групата, в която участва каптивният застраховател.

секторно-агностични стандарта, които обхващат общи и специфични изисквания по екологични, социални и управленски теми в съответствие с Директивата за отчитане на корпоративната устойчивост CSRD.

EFRAG издаде пътна карта за разработване на стандартите и поредица от работни документи, където посочи съдържанието на някои от стандартите, които подготвя. Рамката ще изисква множество оповестявания, попадащи в определени категории във всеки от стълбовете „E“, „S“ и „G“.

Изискванията за разкриване са организирани в междусекторни (или „общи“) стандарти и тематични стандарти, които адресират няколко въпроса за устойчивост в три всеобхватни области на докладване:

- Околна среда [ESRS E]
- Социални [ESRS S]
- Управление [ESRS G]

E – Въздействие върху околната среда

Адаптация и смекчаване на ефектите от климатичните промени; водни ресурси; управление на ресурсите и кръгова икономика; замърсяване.

S – Социално въздействие и човешки права

Равни възможности за всички; условия на работа; уважаване на фундаменталните права и свободи, и демократични принципи и стандарти.

G – Корпоративно управление

Ролята на административните и ръководни органи във връзка с устойчивостта; основни функции на вътрешния контрол и системите за управление на риска с оглед на оповестяването устойчивостта на предприятието; бизнес етика и корпоративна култура, и антикорупционни политики; политическо обвързване и лобизъм; управление и качество на връзките с клиенти, доставчици и общности, засегнати от дейностите на предприятието, включително платежни практики.

Относно тези основни области на отчитане компаниите ще трябва да оповестяват информация за бизнес стратегията си и модела на управление и организация, за изпълнението и свързаните с това политики, поставени цели и ресурси, и за измерването на производителността.

ОБХВАТ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ (Scope of the Disclosure Requirements (DR)).

- Два междусекторни стандарта, приложими към всички въпроси, свързани с устойчивостта (*cross-cutting standards*) :
  - ESRS 1 Общи изисквания (General requirements)
  - ESRS 2 Общи оповестявания (General disclosures)
- Десет специфични тематични стандарта (*specific topical standards*):
  - 5 екологични стандарта, 4 социални стандарта и 1 стандарт за управление.
  - ESRS E1 Изменение на климата
  - ESRS E2 Замърсяване
  - ESRS E3 Водни и морски ресурси
  - ESRS E4 Биоразнообразие и екосистеми
  - ESRS E5 Използване на ресурси и циркуляр икономика
  - ESRS S1 Собствена работна сила
  - ESRS S2 Работници във веригата на стойността
  - ESRS S3 Засегнати общности
  - ESRS S4 Потребители и крайни потребители
  - ESRS G1 Бизнес поведение

Всички изисквания за оповестяване с изключение на ESRS 1 включват следните области на докладване: управление; стратегия; управление на въздействието, риска и възможностите; и метрики и цели.

Стандартите са съобразени с политиките на ЕС, като същевременно ще се надграждат и допринасят за международните инициативи за стандартизация.

Европейската комисия трябва да прегледа окончателните проекти на ESRS и се очаква да приеме първия набор от стандарти като делегиран акт до средата на 2023 г. въз основа на проектите на стандарти, публикувани от EFRAG през ноември 2022 г.

В първия набор стандарти ще се уточняват изискванията за оповестяване по стълбовете на ESG на обща база, а след това ще последва и допълнителен набор от специфични за конкретния сектор стандарти.

След като бъдат приети, тези стандарти ще бъдат прилагани от компаниите, които са предмет на Директивата за докладване на корпоративната устойчивост (CSRD). Това е с цел да се гарантира, че компаниите разкриват своето въздействие върху хората и околната среда, както и рисковете, произтичащи от изменението на климата, по напълно прозрачен начин.

ПРИНЦИПИ

Най-важни принципи, заложи в ESRS:

- да се определят ясни ESG цели и да се публикува ежегодно напредъкът към целите

- да се определи кой е отговорен за постигането на целите за устойчивост (вътрешно и външно)

- да се интегрират устойчиви цели и да се докладват в годишния отчет

Общите стандарти по презумпция се считат за съществени за всички предприятия независимо от секторите, в които оперират компаниите в обхвата на директивата. Тези стандарти разглеждат връзката между ESG-факторите и стратегията, и бизнес модела на компанията, както и други въпроси свързани с компанията и устойчивостта. Към тях спадат и различните подтеми, свързани с околната среда, социалните фактори и управлението.

Освен общоприложимите стандарти е предвидено изготвянето на допълнителни стандарти за всеки сектор, както и насоки за публикацията на специфични за компанията данни, които не са обхванати от директивата.

За стандартите по линия на екологичното, социално и корпоративно отговорно управление (ESG) се говори от доста време като една добра практика, но през следващите няколко години те ще придобият огромна роля във функционирането на бизнеса и намирането на финансиране за дейностите.

На практика това означава, че на стотици български предприятия ще се наложи да отговарят на нов тип стандарти за отчетност по въпроси, за които до момента не им се е налагало да предоставят публична и стандартизирана информация.

ДОКЛАДВАНЕ

Докладите на компаниите ще трябва да отговарят на установените в директивата стандарти за оповестяване на информация. Директивата CSRD ангажира предприятията да отчетат показатели по задължителни стандарти за устойчивостта. В тях е описана структурата на задължителните данни, която предприятията ще трябва да събират и публикуват, заедно с изисквания за тяхната надеждност, уместност и сравнимост, за да могат потребителите на тази информация (инвеститори, банки, клиенти и служители) да направят ефективна оценка на компанията.

От компаниите ще се очаква не просто да разширят обхвата на своите отчети за

ESG мерките. В документа ще трябва да влезе информация не само как направеното влияние на собствените им резултати, състояние и развитие, но и как то въздейства на хората и околната среда .

По отношение на екологичните фактори, информация ще се очаква за:

- намаляването на ефекта върху климата, причинен от парниковите емисии от собствената дейност (т.нар Score 1), производството на енергия за нея (Score 2) и, "където е приложимо", по линията на доставки (Score 3);
- адаптация към климатичните промени;
- вода и водни ресурси;
- използване на ресурсите и кръгова икономика;
- замърсяване;
- биоразнообразие и екосистеми.

По отношение на социалните фактори, които ще залегнат в докладите:

- равно третиране и възможности, включително равенство между половете, недопускане на дискриминация и насилие на работното място, назначаване на хора с увреждания и равно заплащане при равен принос;
- подходяща и максимално безопасна работна среда с адекватни заплати и работно време, както и възможности за служителите да защитават правата си;
- зачитане на човешките права и демократичните принципи и стандарти.

По отношение на управлението, в докладите трябва да влязат данни за:

- ролята на ръководството за постигане на устойчивост и неговата подготовка за изпълнението на нейните цели;
- вътрешните системи за контрол и управление на риска;
- начините, по които се действа при съмнения за корупция и за защита на служителите, които съобщават за нередности;
- мерките за защита на правата на животните;
- политически активности и лобизъм;
- управление на отношенията с клиентите, доставчиците и гражданите, засегнати от дейността на компанията.

CSRD директивата и ESRS стандартите установяват информация за устойчивост, която предприятията са длъжни да включат в техните изявления за устойчивост. По принцип, когато се докладва по Европейските стандарти за докладване на устойчивостта (ESRS), цялата съществена информация за въздействията, рисковете и възможностите на дружеството, свързани с екологични, социални и управленски въпроси, следва да се оповестява като част от доклада за дейността.

Изискванията за оповестяване се отнасят до управлението, стратегията, въздействието, управлението на риска и възможностите, както и показателите и целите.

ОСНОВНИ КОМПОНЕНТИ, ВЪВЕДЕНИ ОТ CSRD И ESRS

Основните компоненти включват:

- прилагане на концепция за двойна същественост като основа за оповестяване на устойчивостта на екологични, социални и управленски въпроси.

Концепция за двойна същественост: Риск за устойчивост (включително изменение на климата), засягащ компанията + въздействието на компанията върху обществото и околната среда. Принципът на двойната същественост отчита въздействието на съществеността, от една страна, и финансовата същественост, от друга, които са взаимосвързани.

- оценка на съществеността

Какви данни точно ще трябва да бъдат оповестени от компаниите зависи от задължителния анализ на съществеността. Дружествата трябва първо да извършат анализ на съществеността, за да идентифицират значителните въздействия, възможности и рискове, да идентифицират и анализират всички важни за предприятието ESG теми. Като насоки следва да се използва списък на аспектите на устойчивостта, съдържащи се в приложението към стандарта ESRS 1. Най-общо, процесът включва консултация с редица заинтересовани страни, които са определящи за бизнеса и подробен преглед на задълженията свързани със Зелената сделка.

Ако анализът на съществеността покаже, че даден аспект на устойчивостта е съществен, дружеството трябва да докладва за него. Ако дружествата класифицират даден аспект на устойчивостта като несъществен след извършване на анализа на съществеността, трябва да се представи обосновка. Независимо от резултата от анализа на съществеността, информацията, която трябва да бъде оповестена, е представена в ESRS 1. Предоставената информация трябва да позволи на заинтересованите страни да разберат как проблемите, свързани с устойчивостта, могат да повлияят върху развитието на предприятието, неговото представяне, позиция и финансов капитал (т.е. какви са финансовите рискове и възможности).

- времеви хоризонти – краткосрочните, средносрочните и дългосрочните времеви хоризонти трябва да се вземат предвид при отчитането.

За да се гарантира съответствие с техническите изисквания ключови са времевите хоризонти - периодът на докладване за устойчивост трябва да съответства на този на финансовото отчитане, връзки и взаимовръзки.

- верига на стойността

Докладващото дружество трябва да включи в отчитането съществените въздействия, рисковете и възможностите на веригата за създаване на стойност нагоре и надолу по веригата на стойността на дружеството.

-и друг основен компонент е, че предоставената информация подлежи на концепцията за надлежна проверка на устойчивостта (устойчив дю дилидънс Sustainability due diligence).

Това е тясно свързано с предстоящата Директива за надлежна проверка на корпоративната устойчивост (Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CS3D) от ЕС, който цели да насърчи устойчиво и отговорно корпоративно поведение в глобалните вериги на стойността.

Резултатите от процеса на надлежна проверка на устойчивостта имат за цел да предоставят информация за оценка на значителните въздействия, рискове и възможности. Процесът на надлежна проверка има за цел да идентифицира, предотврати и смекчи потенциалните и действителните отрицателни въздействия на компанията върху околната среда и хората. Елементите на надлежната проверка на устойчивостта са разгледани по-подробно в стандарта ESRS 2: Общи оповестявания. По-подробно са описани вграждането на надлежната проверка на устойчивостта в корпоративното управление, стратегията и бизнес модела, както и значението на ангажираността на заинтересованите страни.

КАЧЕСТВО НА ИНФОРМАЦИЯТА

Качеството на докладването трябва да се гарантира от принципите на уместност и достоверно представяне на информацията, както и на съпоставимост, проверимост и разбираемост.

Информацията за устойчивост е пълна, когато:

•• представя пълния спектър от качество на управление в рамките на основните съществени области — къде са отрицателните и положителните въздействия на

субекта, какъв е свързаният риск или възможност и дали компанията се занимава с този контекст по пълен начин — чрез стратегия (бизнес, устойчивост или интеграция), управление, управление на риска, показатели за измерване на ефективността и дали са постигнати стратегически цели или цели.

Информацията за устойчивост е точна и не съдържа грешки или погрешни твърдения, когато:

- областите на несигурност се съобщават открито.
- предприятието представя ограничения на качеството на данните, наличността и методите на изчисление (напр. възможно ограничения на оценката).
- предприятието представя внедрени вътрешни и външни контроли, за да гарантира сигурността на отчетените данни.

Информацията за устойчивост е сравнима, когато може да се сравни с предоставената информация:

- в предишни периоди на отчитане (подходите или методите на отчитане трябва да са последователни от период до период, промените трябва да бъдат докладвани).

- от сходни компании на същото ниво

- в бенчмаркове и рейтинги.

Информацията за устойчивост е разбираема, когато:

- всеки потребител лесно разбира информацията, която се съобщава.

- съобщава се на ясен език, като се избягва:

- обща „шаблонова“ информация

- ненужно дублиране на информация (включително информация, предоставена във финансови отчети)

- предоставя се в добре структурирани изречения и абзаци.

- предоставя се с акцент само върху съществена информация. Допълнителна информация трябва да бъде предоставени по начин, който избягва прикриването на съществена информация.

Яснотата може да бъде подобрена чрез разграничаване на информацията за развитията в докладването период от „постоянна“ информация, която остава относително непроменена от един период до следващия. Например, това може да стане чрез описание на характеристиките на предприятието, свързани с устойчивостта процеси на управление и управление на риска, които са се променили от предишния отчетен период отделно от тези, които остават непроменени.

По прилагане на изискванията предстои да се определят конкретни санкции с транспонирането на директивата в местното законодателство. Освен материалната страна обаче, тук има и репутационна - потенциално неспазване на изискванията на Директивата ще даде лош сигнал на инвеститори, кредитори, потребители, което от своя страна води до по-скъпо финансиране и по-ниска конкурентоспособност

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Европейският съюз постепенно обявява редица нови ESG регулаторни мерки, които пряко повлияват дейността на компаниите в съюза.

Относно текущото и предстоящото законодателство може да се посочат:

1. Директива за докладване на корпоративната устойчивост (Corporate Sustainability Reporting Directive CSRD)

2. Регламент на ЕС за зелените облигации (European Green Bonds Regulation EUGBR), който цели установяване на европейски стандарт за начина, по който компаниите и публичните органи могат да използват зелени облигации за набиране на

средства на капиталовите пазари за финансиране на инвестиции, като същевременно отговарят на изискванията за устойчивост и защитават инвеститорите от зелено измиване.

3. Директива за надлежна проверка на корпоративната устойчивост (Corporate Sustainability Due Diligence Directive), която предлага хоризонтална рамка за насърчаване на приноса на предприятията, работещи на единния пазар, за зачитане на правата на човека и околната среда чрез:

- установяване на корпоративно задължение за надлежна проверка за компаниите за идентифициране, прекратяване, предотвратяване, смекчаване и отчитане на отрицателните въздействия на ESG в техните собствени операции и вериги на стойността;
- въвеждане на задължения за директорите на дружества от ЕС за създаване и надзор на прилагането на процеса на надлежна проверка и интегриране на надлежната проверка в корпоративната стратегия.

Европейският съюз дава път на устойчивите финанси. Европейската комисия с плана си действие относно устойчивите финанси от 2018 г. имаше за цел създаване на пътна карта за устойчиво финансиране в три категории: пренасочване на капиталовите потоци към по-устойчива икономика, интегриране на устойчивостта в управлението на риска и насърчаване на прозрачност и дългосрочност. Във връзка с това ЕС вече успешно поетапно въведе редица законодателни актове, които да послужат за изграждането на актуална законодателна рамка, чрез която да се постигнат основните насоки, включително:

- Регламент за показателите за климата (ЕС)2019/2089 за подобряване на прозрачността и сравнимостта на методологиите, свързани с показателите за екологично, социално и корпоративно управление (ESG), като предоставя на инвеститорите яснота относно екологичната устойчивост на техните инвестиции.
- Регламент за оповестяване на устойчивото финансиране (ЕС)2019/2088 за пренасочване на капиталовите потоци към устойчиви инвестиции чрез увеличаване на прозрачността от страна на участниците на финансовите пазари и консултантите относно рисковете за устойчивостта, като същевременно се гарантира по-единна защита на крайните инвеститори.
- Регламент за таксономията (ЕС)2020/852, който установява хармонизирана таксономия за класифициране на финансовите продукти като устойчиви на ниво ЕС, като допълнително насърчава инвестициите в устойчиви дейности, като същевременно се обръща внимание на опасенията за „гринуошинг“ (Greenwashing²). Непосредствената цел на регламента е да установи единни критерии за класифициране на инвестициите като устойчиви.

---

² Greenwashing (или т.нар. зелено измиване) когато една организация изразходва повече време и пари, за да се рекламира като екологично чиста, отколкото за действително минимизиране на въздействието си върху околната среда. Това е измамен маркетингов трик, целящ да подведе потребителите, които предпочитат да купуват стоки и услуги от екологични марки.

Най-новите законодателни действия от страна на Европейския съюз не само надграждат вече установените правила, но значително разширяват и кръга от засегнати лица, като все повече бизнеси трябва да постигнат съответствие с новите правила. С нарастването на прозрачността и поставянето на конкретни екологични, социални и управленски цели нараства и ангажираността на бизнеса към постигането на целите на ЕС. Публичното разкриване, оповестяването представлява критично значим градивен елемент към целта на насърчаване на прозрачността в бизнеса. Отчитането във връзка с устойчивостта може да помогне на компаниите да идентифицират и да управляват собствените си рискове и възможности, свързани с въпросите на устойчивостта.

Бъдещето на Европа е зелено. Бъдещето зависи от опазване на природата ни, отношението ни към нея и другите биологични видове, зависи от опазване доброто здраве на планетата ни.

ЛИТЕРАТУРА:

- [1] Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD – Directive 2022/2464)
- [2] European Sustainability Reporting Standards (ESRS)
- [3] European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)
- [4] The Paris Agreement on climate change / European Green Deal
- [5] Non-Financial Reporting Directive (NFRD – Directive 2914/95/EU)
- [6] Насоки относно оповестяването на нефинансова информация (в съответствие с член 2 от Директива 2014/95/EC)
- [7] Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CS3D)
- [8] European Green Bonds Regulation (EUGBR)
- [9] Регламент (ЕС) 2019/2089 от 27 ноември 2019 година за изменение на Регламент (ЕС)2016/1011 по отношение на бенчмарковете на ЕС за климатичен преход, бенчмарковете на ЕС, съответстващи на Парижкото споразумение, и свързаното с устойчивостта оповестяване на информация за бенчмаркове (Climate Benchmarks Regulation)
- [10] Регламент (ЕС) 2020/852 от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Taxonomy Regulation/„Регламент за таксономията“)
- [11] Регламент (ЕС) 2019/2088 от 27 ноември 2019 година относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (Sustainable Finance Disclosure Regulation SFDR)
- [12] The European Commission
- [13] Deloitte Luxembourg
- [14] The IIA
- [15] PricewaterhouseCoopers (PwC)

ESG REGULATIONS IN THE EU FOR SUSTAINABILITY REPORTING REPORTING AND DISCLOSURE REQUIREMENTS

Katya Ganchovska

katyaganchovska@gmail.com

***Todor Kableshkov University of Transport,
158 Geo Milev Str., 1574, Sofia
THE REPUBLIC OF BULGARIA***

Key words: *ESG reporting in Europe, Corporate Sustainability Reporting Directive CSRD, European Sustainability Reporting Standards ESRS, disclosure requirements, information quality*

Abstract: *In today's society, sustainability is at the center of our attention. The accelerating pace of change in both society and the climate is intensifying stakeholder focus on the environmental, social and governance (ESG) risks facing many organizations. We are witnessing irreversible human-caused climate change. It is for this reason that the topic of sustainability and the transition to a greener world is now at the very top of Europe's political agenda.*

ESG stands for Environmental Social and Governance, and refers to the three key factors for measuring sustainable development. ESG presents a general overview of the company's impact on the environment and society, as well as the quality of its cooperative behavior.

ESG regulations in the European Union are growing significantly every year, and with them the requirements for businesses that want to be sustainable and visible to investors in the Union. Adopted at the end of 2022, the Corporate Sustainability Reporting Directive CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) set new requirements for the majority of companies in the European Union.

In order to meet CSRD requirements, companies must apply the European Sustainability Reporting Standards (ESRS), which the European Commission will gradually adopt and expand in the form of delegated acts to supplement the CSRD Corporate Sustainability Reporting Directive.

A focus of regulations and expectations is how companies manage and account for climate impacts, business risks and opportunities.